

"אורות הפרשה"

עלון פרשת השבוע
כיתה קטנה אבל גדולה

בס"ד ♦ שבת קודש פרשת ויחי ♦ ט"ז טבת תשע"ג ♦ עלון מספר 19

זמני השבת – שעון חורף

מוצ"ש	הד"נ	
17:23	16:08	ירושלים
17:25	16:23	תל אביב
17:26	16:24	באר שבע

העלון יוצא לעילוי נשמת חיילי צה"ל שנפלו על קידוש השם הי"ד

הפיזיות טובה היא או לא? הרב נועם צחור

בשעה שבירך יעקב אבינו את בניו - שבטי י-ה, אמר לראובן "פחז כמים אל תותר" (מט, ד). מפרש הרמב"ן: פחז לשון מהירות וקלות ראש. ובגלל פחזותו הפסיד ראובן את הבכורה, הכהונה והמלכות. זהו כוחו של היצר, כמו שמצאנו (נדרים ט:): "ופחז עלי יצרי" הוא מושך את האדם לעשות מה שעולה בדעתו מיד, בלי שהות למחשבה, וכך יכול להכניעו אף בגירוי קטן.

מאיך מצאנו כי הפיזיות הינה מידה טובה, כפי שמסופר (שבת פח.) על רבא, שאצבעותיו נפצעו וזבו דם, ולא חש בכך בשל עומק עיונו בעסק התורה. אמר לו נכרי אחד: "אתם עם פיזי שהקדמתם נעשה לנשמע". שם נראה הדבר כשבח, ויש להבין האם הפחזות טובה או רעה?

ההבדל טמון בתוצאה. לאדם יש גוף מן האדמה, הסובל מהפרעותיו של היצר הרע, קנאה תאוה וכבוד, וכאשר יושב אדם ללמוד חש פתאום בצמא, לאחר ששותה וחוזר ללימודו מפריעה לו היעדרות החברותא, אחר כך הוא מוצא פגם כלשהו בגמרא, כשמחליף אותה ובטוח כי עתה ילמד היטב חש לפתע בצמרמורת.

היצר אינו ישן, ומספק לו הפרעות ללא הרף, וכל מטרתו להפסיקו לרגע מן הלימוד. מאגר רעיונותיו בלתי נדלה, ויכול למלא ספר בן כרכים רבים, ויהיה זה ספר מעניין! זהו כוח הפחז השלילי. הצד השני של המטבע הוא פחז דקדושה. בשעה שזוכה האדם להתעוררות על ידי ראיית פני צדיק, עשיית מצווה, או לימוד כמה שעות, זמן של אור אלקי ורצון אמיתי, שכל הבלי עולם הזה מאוסים אצלו, או אז ינצל את ההזדמנות, יאמר "נעשה ונשמע" ויקפוץ בלי היסוס. לקבל על עצמו להתעלות ולהשתפר, ולשנות את דרכו לטוב, ולא ישעה לעצת היצר שאומר לו לנקוט אז בישוב הדעת, ולא בבת אחת. החיפזון הרע גורם לדיכאון, שככל שעסוקים בו שוקעים יותר, ואילו החיפזון הטוב הוא הדרך להצלחה.

חזק חזק ונתחזק

למשפחת כיתה ט/3 שלוחה ברכת שבת שלום

”ויברכם ביום ההוא לאמור, בך יברך ישראל לאמר ישימך אלוקים כאפרים וכמנשה, וישם את אפרים לפני מנשה (מח, כ). נשאלת השאלה מדוע אמר יעקב שעמ”י יברכו את בניהם שיהיו נכללת כאפרים וכמנשה, ולא כשאר שבטים. נראה לומר, בידוע שכל התורה כולה בעשרת הדברות (שבת פז. וברש”י שם) ועשרת הדברות כלולות בדיבור האחרון ”לא תחמוד... וכל אשר לרעיך” (פסיקתא רבתי כא, יז) שהוא הענין שצריך לקבל את גזרת ה’ אשר מנע ממנו את הטוב אשר ניתן לחברו. ולחשוב כי ה’ לבד יודע מהו הטוב לכל אדם, ואז לא יקנא בחברו. אולם טבע האדם הוא, שכאשר משפיע לו ה’ יתברך מטובו וחסדו יותר מאשר נותן לאחרים, מייד מתגאה על חברו, וגם מגיע לידי תאוה. והחבר שנמנע ממנו הטובה מקנא בחברו שקיבל את הטובה. יעקב אבינו ראה שמנשה ואפרים שונים מדרך העולם, כי כששם יעקב את אפרים לפני מנשה לא התגאה אפרים, ולא קינא מנשה. לכן אמר ”בך יברך ישראל”, שכולם ירצו שבניהם ינהגו כמנשה ואפרים, שלא התגאו וקינאו זה בזה. (מתוך אגרה דכלה)

”שמירת הלשון” – הלכות לשון הרע, כלל ב, סעיף י”ב

אם דורש אחד בבית המדרש - אסור על פי דין ללעוג עליו ולומר שאין בדרשותיו ממש ושאינן מה לשמוע. ובעוונותינו הרבים יש הרבה אנשים שפרוצים בענין זה, ולא יחשבו שהלעג הוא איסור כלל. ועל פי דין זה לשון הרע גמור. כי גורם היזק ממון לחבירו, וגם צער וביוש. כי גם אם זה אמת, לשון הרע אסור גם על אמת. ואם באמת איכפת לו מהדרשן, צריך ליעץ לו בינו לבין עצמו ולהעיר לו על שגיאותיו. ובעצה זו מקיים גם ”ואהבת לרעך כמוך”. ועל כל פנים אסור לעשותו ללעג בפני האנשים.

הודעות ועדכונים

שבת פרשת ויחי – שבת חופשית
החזרה לשיבה – בשעה 10:40

הורים יקרים

ניתן להקדיש עלונים ושיעורים לע”נ קרוביכם ע”ה

שיעורים קבועים בפ”ש ובמוסר מועלים לאתר כל שבוע בימי חמישי. האזנה נעימה.

לרב הקדוש רבי יצחק מוורקה זצוק”ל היה יד יד אחד, רב גדול, ממתנגדיו של הרב הקדוש הרבי ר’ בונם מפשיסחא ז”ל, ותמיד היה מדבר דברים קשים על הרבי ר’ בונים ז”ל, ולא היה נמנע מלדבר גם בפני הרב רבי יצחק ז”ל, והלה לא ענהו דבר. פעם אחת שאלו החסידים את ר’ יצחק, איך הוא יכול להתאפק ולשמוע דברים כאלו על הרבי שלו ולשתוק?

השיב להם הצדיק: אספר לכם מעשה שאירע לי בעצמי, ותנוח דעתכם. פעם אחת הייתי בדרך בעיר אחת, ובא אלי איש אחד והביט בפני, ואמר: הוא. שוב בא אלי איש אחד ועשה אף הוא כך, וכן שלישי, ואני לא הבנתי שום רמז בדבר. אחר כך באה אלי אשה אחת עגונה עם כמה אנשים, וגם האנשים הראשונים הנ”ל היו בתוכם, ופתחו כולם את פיהם בקללות וחרפות עלי, לאמור: הנה זה שנים רבות אשר עזבת את האשה הזאת עגונה.

בקיצור: הם הכירו בי שאני בעלה, ולא הועילה שום התנצלות ושום ראיות שאינני בעלה, עד שהוצרכתי ללכת עמהם להרב האב”ד דשם, והוכחתי בראיות לפני הבי”ד צדק, שאין אני בעלה של העגונה. והנה בשעה שקיללו וביזו אותי לא היה בלבי שום הקפדה עליהם כלל, כי ידעתי שבעצם לא עלי היו התלונות והקללות והבזיון, כי הם הלא סבורים היו שאני הוא בעלה, ואילו היו מכירים אותי באמת לא היו מבזים אותי; יוצא שכל מה שעשו, עשו לאיש אחר ולא לי.

וכך גם כשהרב הזה מדבר דברים קשים על הרבי ר’ בונם ז”ל - אין אני צריך לחוש כלל, כי ידעתי שזהו מפני שאינו מכיר את הרבי רבי בונם ז”ל, ואילו היה מכיר אותו לא היה מדבר כלום; יוצא שהוא מדבר על איש אחר ולא על הרבי.

העלון יוצא לעילוי נשמת בחורי הישיבה שנרצחו ערב ר”ח אדר ב’ תשס”ח הי”ד